

Fischer Botond

1962

Az igazi svábok szőrén ülik meg a lovat. Nem kell sok szerszám, az állat kitalálja, mit akar a sváb, mert ősi lovas nép. A honfoglaló svábok istene Wotan volt, hátrafelé nyilazva jöttek be Pannóniába, igába hajtották a református földművelőket. De máig emlékeznek az ősi Svábiára, a Boden-tóra, a belső-ázsiai sztyeppékre.

A Gyuri bácsi mezítláb jár Szent Györgytől Szent Mihályig, ezt a szokást, vagy mit, már csak ő tartja a faluban. Mezítláb és öregén, kézenfogva a kisunokát, megy ki a faluból, a kollektíva felé. Visszafelé úton be fognak menni a kocsmába, Gyuri bácsi fröccsöt fog inni, és azt fogja mondani a többi svábnak a kocsmában:

- Fogadunk, nem tudjátok, hogy a fröcsöt is a sovábok tanálták fel. Mert a szódavíz egy híres sováb tanálta fel, a nevre mán nem emlékszek, direkt a fröcs miatt! De nekem sápnőavíz adjad azir – veti majd oda a kocsmárosnak.

A svábok a kocsmában nevetnek majd, és az egyik oda is hunyorít:

- Gyuri bácsi, hogy vót az a tetüvel?

A Gyuri bácsi meg visszahunyorít, hogy:

- Há nem jutot eszembe, na. Akartam mondani a felcsernek, hogy nem a bolha zavar ingemet, az nincsen. De a tetü nem jutot eszembe. És mondtam neki: „Nicht ugri-bugri, langsam spazieren!” – ezen is nagyot nevetnek majd a kocsmában a svábok.

Mert az igazi sváb kineveti ugyanúgy a halált, ugyanúgy a puskatust a Waffenben, ha önként jelentkezett, mint a hétköznapiok szürke bájtalanságát a kocsmában. De az ünnep az más, mert az igazi sváb sírva vigad, sokat iszik (azt hétköznapi is), polkázik, keringőzik, csárdást jár, bicskát húz, verekszik.

De most ott lépdél kifelé a faluból, a kollektíva felé. Megtámadja őket egy ideges kutya, vicsorít, ugat-morog, a kisunoka nagyon megijed. A Gyuri bácsi leveszi fejről a micisapkát, nagyot csap vele, nagyot kiált, a kutya meg békén hagyja őket. Visszateszi a sapkát, lépeget tovább mezítláb, barna szövetnadrágban, kockás ingben.

- Én is filtem a kutyáktul, mikor akora vótam mint te. De Szibériában direkt a harapós kutyákat szeretük. Az nem futot el, mint a töbi, nem keletet szaladni utána, jöt magától, könyeb vót agyonütni. Finom vót a húsa. Azóta nem fílek a kutyáktul.

Aztán majd a kocsmában hozzáteszi:

- Nem tudtam én jól magyarul. Azt tudjátok, mikor először keletet magyarul kidobolni, a Heinrich Hansi vesztete el a pinztárcáját. Mondták, hogy mátul magyarul. Én mentem, és kiabáltam: „A miénk Hansi elszórta a bucselárisát! Aki megtanálja, hoci visza, mert a miénk Hansinak nagy haragszikja vagyon!” Oszt kacagot mindenki.

A Gyuri bácsi kisbíró volt, mielőtt nyugdíjba ment. Ez is ősi sváb mesterség. A kisbíró kidobolja a dolgokat: végigjárja a falut egy dobbal, és kikiabálja, amit tudni kell: mikor oltják

a kutyát, soronkívüli gyűlést, hogy holnap minden tizennyolc és ötven év közötti férfi és nő jelentkezzen a kultúrházban. Jelentkeztek, onnan vitték őket a marhavagonokba. A Gyuri bácsit is. Vissza Ázsiába.

- Aztat tudni kell – mondja majd még a kocsmában - hogy a dákok vótak a legkeletibb germán törzs. Azok alapítoták itten az öszes várost, sokezer éve. Azoktul származnak a sovábok. Mink hamaréb itt vótunk, mint a magyarok, hamaréb, mint a románok. Oszt utánuk jötek majd lovakon Vereckénil a honfoglaló cigányok.

Ezen nem mernek majd nevetni a svábok a kocsmában. „Nagy bolond!” – mondja majd az egyik jó hangosan.

De most odaérnek a kollektívába. Megvadult Rajkó, a szürke herélt, nem enged magához senkit. Az egyik lovászt már megharapta, és rúg össze-vissza. Megtörtént már, ilyenkor hívják a kisunokát, hogy nyugtassa meg, fogja be. Két lovuk volt, Rajkó és Bella, a kisunoka egész nap csak velük foglalkozott volna. Rajkó már akkor is szeszélyes volt, de a kisunokát sosem bántotta volna. Átszaladt a hasa alatt sokszor, mikor lekefélte. Mikor elvitték a lovakat tőlük, a szövetkezetbe, eleinte nem tudtak mit kezdeni Rajkóval, nem engedett embert magához. Akkor elhívták a kisunokát, aki, miután befogta, végigsírta az utat hazafelé, a Gyuri bácsi alig bírta hazavinni. De egyre ritkábban hívják, és már nem sír.

